



24 – 28 aprilie 2023
ACTUALITATEA EUROPEANĂ



Cuprins

I. ȘTIRI	2
1. rescEU: peste 106 milioane EUR pentru primul spital de campanie paneuropean	2
2. Piața de capital a crescut cu 3,8% în primele trei luni ale anului	2
3. România, pe primul loc în UE la producția de floarea soarelui în 2022	2
4. APIA: Producătorii agricoli de cereale pot depune cereri de finanțare până pe 11 mai	3
5. Piața internă a energiei: Comisia solicită Croației să elimine restricțiile la exportul de gaze, iar ROMÂNIEI să elimine restricțiile la exportul de energie electrică, 19 aprilie a.c.	3
6. Amenajarea spațiului maritim: Comisia solicită României și altor 4 state membre să întocmească și să trimită copii ale planurilor lor de amenajare a spațiului maritim	4
7. Defrișarea: care sunt cauzele și cum o combate UE	4
8. Lupta Parlamentului pentru egalitatea de gen în UE	6
9. Serbia: Nici un avans în negocierile de aderare	7

I. ȘTIRI

1. rescEU: peste 106 milioane EUR pentru primul spital de campanie paneuropean

Comisia alocă 106,2 milioane EUR Germaniei, Belgiei, Franței, Italiei, Luxemburgului, Portugaliei, României și Turciei pentru dezvoltarea noii capacități de echipe medicale de urgență (EMT) a rescEU.

Obiectivul este de a consolida asistența medicală de urgență acordată populațiilor afectate de dezastre majore naturale sau provocate de om.

Prin acest proiect se vor înființa trei echipe medicale de urgență de tip 2 (EMT2), care vor include servicii chirurgicale și de diagnosticare. În plus, 17 echipe de asistență specializată vor oferi servicii de terapie intensivă, de tratare a arsurilor, de transportare a pacienților, de diagnosticare avansată, de sprijinire a mamelor și copiilor, de reeducare, de asistență pentru sănătatea mintală, de tratament ortopedic, de laborator, de aprovizionare cu oxigen și de sprijin pentru telecomunicații.

Această capacitate rescEU va deveni operațională treptat, începând din 2024, și va permite răspunderea la o gamă largă de scenarii de dezastre. Echipele vor putea funcționa în mod autonom și vor putea sprijini instituțiile naționale de asistență medicală existente atunci când acestea nu sunt în măsură să facă față unei anumite situații de urgență. Această nouă structură va completa rolul esențial pe care îl joacă deja cele 15 echipe medicale de urgență puse la dispoziție de statele membre și de statele participante la Rezerva europeană de protecție civilă în contextul răspunsului în caz de urgență.

2. Piața de capital a crescut cu 3,8% în primele trei luni ale anului

Piața de capital din România a crescut cu 3,8% în primul trimestru al acestui an, luând în calcul indicele BET-TR, care include și dividendele. Această evoluție a avut loc pe fondul unei lichidități în scădere, arată un comunicat al Bursei de Valori București.

Se constată o temperare a avansului care depășise 5,5% la finalul primelor două luni din acest an, conform BVB.

Șapte listări au avut loc în primele trei luni din acest an, în valoare totală de **428 milioane euro**. Au fost șase emisiuni de obligațiuni care au însumat **427 milioane euro** și o emisiune de acțiuni de aproape un **milion de euro**, notează **Agerpres**.

Prețul acțiunii emitentului BVB, companie listată pe propria piață, a atins în martie 2023 un nivel maxim istoric de 47,7 lei.

Acțiunea BVB a avut cea mai mare creștere din rândul emitenților din indicele BET: plus 13,5% într-o singură lună.

În primul trimestru, a avut loc și lansarea primului ETF sectorial. Fondul ETF Energie Patria Tradeville are drept obiectiv replicarea performanței indicelui BET-NG al Bursei de Valori București dedicat sectorului energetic și utilităților aferente, un domeniu important pentru economia națională și pentru investitori.

3. România, pe primul loc în UE la producția de floarea soarelui în 2022

România s-a clasat anul trecut pe primul loc în Uniunea Europeană la floarea soarelui atât din punct de vedere al producției obținute, cât și al suprafeței cultivate, cu o recoltă totală de 2,079 milioane de tone de pe 1,082 milioane hectare.

Cu toate acestea, producția de semințe de floarea soarelui a fost mai mică anul trecut cu aproape 27% față de 2021, respectiv cu 765.000 de tone, suprafața cultivată înregistrând o diminuare cu 42.000 de hectare.

Producția de soia pentru boabe recoltată anul trecut a fost mai mică cu 106.000 tone față de 2021, totalizând 242.000 tone, iar cea de rapiță a fost în scădere cu 152.000 de tone până la 1,223 milioane tone. Suprafața cultivată cu soia s-a diminuat cu 6.000 de hectare anul trecut, până la 134.000 de hectare, în timp ce suprafața cu rapiță a crescut cu 21.000 de hectare (467.000 hectare în 2022).

În ceea ce privește suprafața cultivată cu cartofi, România s-a situat, în anul 2022, pe locul șase după Germania, Polonia, Franța, Olanda, Belgia și pe locul nouă la producția realizată după Germania, Olanda, Franța, Polonia, Belgia, Danemarca, Spania și Italia.

Producția de cartofi obținută anul trecut a fost de 1,187 milioane tone de pe 75.000 de hectare, recolta fiind în scădere cu 15%, respectiv cu 211.000 tone față de 2021, iar suprafața cultivată a fost mai mică cu 9.000 de hectare, respectiv 75.000 de hectare în 2022.

4. APIA: Producătorii agricoli de cereale pot depune cereri de finanțare până pe 11 mai

Producătorii agricoli din sectorul cereale pot transmite, până pe 11 mai 2023, cereri de acordare a sprijinului financiar, potrivit Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA).

Pentru a fi eligibili, beneficiarii trebuie să fie înregistrați în evidențele APIA cu cererea unică de plată 2022 din care se identifică culturile înființate în anul agricol 2021-2022, precum și suprafețele de teren aferente culturii de grâu și să fi depozitat producția proprie de grâu a anului 2022 în spații de depozitare pentru produse agricole proprii sau în spații de depozitare ale terților, la data de 1 februarie 2023.

Schema de susținere financiară are ca obiectiv asigurarea unui grant financiar acordat pentru compensarea cheltuielilor angajate de producătorii agricoli din sectorul cereale pentru depozitarea în spații proprii sau depozitarea în custodie la terți a cantităților de grâu obținute din producția proprie a anului 2022 și înregistrate în aceste spații la data de 1 februarie 2023.

Resursele financiare totale alocate sunt de 99,233 milioane de lei și reprezintă echivalentul sumei de 20,1 milioane de euro, stabilit la cursul de schimb de 4,9370 lei pentru un euro. Din acest total, 49,616 milioane de lei reprezintă finanțare externă nerambursabilă prin Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA), iar 49,616 milioane de lei se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR), pe anul 2023.

5. Piața internă a energiei: Comisia solicită Croației să elimine restricțiile la exportul de gaze, iar ROMÂNIEI să elimine restricțiile la exportul de energie electrică, 19 aprilie a.c.

Comisia Europeană a decis să inițieze o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor prin trimiterea unei scrisori de punere în întârziere Croației [[INFR\(2023\)2031](#)] pentru restricționarea exportului de gaze naturale prin măsuri incompatibile cu articolele [34, 35 și 36 din TFUE](#) și cu [Directiva 2009/73/CE](#) privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale. Comisia consideră că aceste măsuri au un efect echivalent unei restricții cantitative la export (articolul 35 din TFUE) și unor restricții cantitative la import (articolul 34 din TFUE) și nu pot fi justificate în temeiul articolului 36 din TFUE.

De asemenea, Comisia a constatat că legislația croată încalcă obligațiile de serviciu public și de protecție a consumatorilor prevăzute în [Directiva 2009/73/CE](#). Croația are acum la dispoziție două luni pentru a răspunde și a remedia deficiențele identificate de Comisie. În absența unui răspuns satisfăcător, Comisia poate decide să emită un aviz motivat. Comisia Europeană a decis să inițieze o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor prin trimiterea unei scrisori de punere în întârziere **României** [[INFR\(2023\)2032](#)] pentru restricționarea exportului de energie electrică printr-o măsură incompatibilă cu [articolele 35 și 36 din TFUE](#), [Directiva \(UE\) 2019/944](#) și [Regulamentul \(UE\) 2019/943](#) privind piața internă de energie electrică.

Comisia consideră că această măsură are un efect echivalent unei restricții cantitative la export în sensul articolului 35 din TFUE și nu poate fi justificată în temeiul articolului 36 din TFUE. Din aceleași motive, se consideră că măsura încalcă și sus-menționata Directivă

privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și Regulamentul privind piața internă de energie electrică. România are acum la dispoziție două luni pentru a răspunde și a remedia deficiențele identificate de Comisie. În absența unui răspuns satisfăcător, Comisia poate decide să emită un aviz motivat.

6. Amenajarea spațiului maritim: Comisia solicită României și altor 4 state membre să întocmească și să trimită copii ale planurilor lor de amenajare a spațiului maritim

Comisia a decis să trimită avize motivate Bulgariei, Greciei, Italiei, Ciprului și **României** [[INFR\(2021\)2224](#)] pentru neasigurarea punerii corespunzătoare în aplicare a [Directivei \(UE\) 2014/89](#) de stabilire a unui cadru pentru amenajarea spațiului maritim. Directiva stabilește o abordare comună pentru țările UE în ceea ce privește amenajarea zonelor maritime.

Amenajarea spațiului maritim are ca obiectiv organizarea activităților umane în zonele marine pentru îndeplinirea diverselor obiective ecologice, economice și sociale. Printre aceste obiective se numără dezvoltarea unei economii albastre sustenabile, utilizarea sustenabilă a resurselor marine și conservarea unor ecosisteme marine sănătoase și a biodiversității. Punerea în aplicare a directivei este esențială pentru atingerea acestor obiective ca parte a [Pactului verde european](#). Directiva impune statelor membre costiere ale UE să elaboreze planuri de amenajare a spațiului maritim până la 31 martie 2021 și să prezinte Comisiei și celorlalte state membre în cauză copii ale planurilor în termen de trei luni de la publicarea acestora. Cu toate acestea, Bulgaria, Grecia, Italia, Cipru și România nu au întocmit și nu au trimis încă Comisiei copii ale planurilor lor de amenajare a spațiului maritim.

Prin urmare, Comisia a decis să le trimită avize motivate. Statele membre menționate au la dispoziție două luni pentru a răspunde și pentru a lua măsurile necesare vizând remedierea deficiențelor identificate. În caz contrar, Comisia poate decide să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu privire la aceste cazuri.

7. Defrișarea: care sunt cauzele și cum o combate UE

Rata despăduririlor la nivel global este alarmantă. Potrivit Organizației pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite, aproximativ 420 de milioane de hectare de pădure au fost pierdute din cauza defrișărilor între 1990 și 2020.

Defrișarea reprezintă distrugerea pădurilor astfel încât terenul să poată fi folosit în alte scopuri. Aceste procese au loc în principal în cele trei mari bazine forestiere din Amazon (America de Sud), Congo (Africa Centrală) și Asia de Sud-Est. Procesul opus are loc în UE, unde pădurile au crescut cu 10% între 1990 și 2020.

Care sunt cauzele defrișărilor și degradării pădurilor?

Agricultura industrială

Agricultura reprezintă principalul factor al defrișărilor în toate regiunile cu excepția Europei.

Conform Organizației pentru Alimentație și Agricultură, transformarea pădurilor în terenuri cultivabile reprezintă cel puțin 50% din defrișările globale, în principal pentru producția de ulei de palmier și soia.

În Europa, transformarea în terenuri agricole produce 15% din defrișări, iar 20% se datorează pășunatului animalelor.

Urbanizarea

În Europa, urbanizarea este principala cauză a defrișărilor. Dezvoltarea urbană și a infrastructurii reprezintă a treia cea mai mare cauză a defrișărilor globale, producând puțin peste 6% din totalul acestora.

Supraexploatarea resurselor lemnoase

Supraexploatarea lemnului, inclusiv pentru combustibil și exploatarea forestieră ilegală sau nesustenabilă reprezintă alte activități umane daunatoare.

Schimbările climei

Schimbările climatice sunt atât o cauză, cât și o consecință a defrișărilor și a degradării pădurilor.

Consumul UE de bunuri produse pe terenuri defrișate

Consumul UE produce circa 10% din defrișările globale, în principal pentru producerea de ulei de palmier și soia.

Conform studiului de impact realizat de Comisia Europeană, acestea sunt principalele produse importate de UE și care provin din terenuri defrișate:

- Ulei de palmier 34%
- Soia 32,8 %
- Lemn 8,6%
- Cacao 7,5%
- Cafea 7%
- Cauciuc 3,4%
- Porumb 1,6%

Noul regulament UE privind produse care nu provin defrișări

Defrișarea și degradarea pădurilor au un impact asupra obiectivelor de mediu ale UE, cum ar fi combaterea schimbărilor climatice și a pierderii biodiversității, dar și asupra drepturilor omului, păcii și securității. De aceea, UE se străduiește să combată pierderea globală a pădurilor.

În iulie 2021, Comisia a prezentat Noua Strategie Forestieră a UE 2030, având ca scop creșterea cantității și calității pădurilor din UE și promovarea rolului acestora de rezervoare de carbon

În aprilie 2023 Parlamentul a adoptat o nouă lege ce obligă companiile să verifice că produsele vândute pe piața europeană nu au contribuit la defrișări sau la păduri degradate nicăieri în lume.

Ce acoperă noua lege

Aceasta se aplică unor produse cum sunt uleiul de palmier, soia, cacaoa, cafeaua, animalele de fermă și cheresteaua, precum și produselor derivate cum ar fi carnea de vită, pielăria, produselor de hârtie imprimată, mobilă, cosmetice și ciocolată.

Companiile vor trebui să verifice și că aceste produse respectă standardele privind drepturile omului și să se asigure că drepturile populațiilor indigene sunt respectate.

Parlamentul a lărgit definiția degradării pădurilor pentru a include transformarea pădurilor primare și a celor care se regenerează în mod natural în păduri de plantație sau alte terenuri împădurite.

Sanțiuni

Comisia va clasifica țările în țări cu risc minim, standard sau cu risc crescut. Companiile vor trebui să realizeze verificări sistematice sau simplificate în cazul produselor ce provin din țări cu risc scăzut.

Pentru aceste controale în funcție de gradul de risc, autoritățile competente ale UE vor avea acces la informații furnizate de companii, cum sunt coordonatele de geolocalizare, și vor face verificări pe baza de ADN pentru a verifica proveniența produselor.

În cazul în care nu realizează aceste verificări, companiile pot fi amendate cu până la 4% din cifra totală de afaceri în UE.

Regulile vor intra în vigoare după aprobarea lor formală de către Consiliu.

8. Lupta Parlamentului pentru egalitatea de gen în UE

Parlamentul European a făcut întotdeauna nenumarate demersuri pentru obtinerea egalitatii între barbati si femei avand si o comisie permanenta dedicata drepturilor femeilor si egalitatii de gen iar in fiecare an marcheaza Ziua Internationala a femeii la 8 martie.

In ianuarie 2022, eurodeputatii au repetat cererea de instiuire a unui nou format in care sa se intruneasca toti ministrii si secretarii de stat responsabili cu egalitatea de gen, deputatii sperand ca in acest fel se va putea contribui la promovarea unor initiative mportante pentru egalitatea de gen.

In februarie 2021, Parlamentul a adoptat o rezolutie pentru evaluarea progreselor facute in promovarea drepturilor femeilor in ultimii 25 de ani iar eurodeputatii au fost ingrijorati in legatura cu rezistenta intampinata in unele tari UE. Parlamentul a cerut Comisiei sa se asigure ca drepturile femeilor sunt luate in cosinderare in orice propunere si sa isi intareasca eforturile pentru reducerea diferentei de rmunerare între femei si barbati.

Saptamana egalitatii de gen in Parlamentul European

In 2020 Parlamentul European a lansat Saptamana egalitatii de gen in acest interval comisiile Parlamentului analizeaza probleme pe care le trateaza din perspectiva genului.

Drepturile sexuale si reproductive ale femeilor

In iunie 2021 Parlamentul a adoptat un raport pentru protejarea sanatatii sexuale si reproductiva a femeilor in UE dorindu-se acces universal si sigur la avortui legale, masuri contraceptive de calitate si educatie sexuala in scolile primare si secundare iar pe langa acestea o scutire de TVA pentru produsele de igiena menstrualala.

In martie 2022 Parlamentul a adoptat "Planul de actiune pentru egalitatea de gen III" avand ca scop promovarea drepturilor si sanatatii sexuale si reproductive in afara UE si asigurarea accesului universal la acestea in tarile UE.

Egalitatea de gen la locul de munca

Concediu paternal, de maternitate si parental

În 2019, UE a aprobat noi reguli privind concediile legate de familie si ingrijire si conditii de munca mai flexibile, pentru a stimula tații să-și ia concedii de familie și a crește astfel rata de ocupare a femeilor.

Legislația UE privind egalitatea de gen la locul de muncă: reguli priving ocuparea fortei de munca (salarii egale, securitate socială, condiții de lucru și harțuire), reguli privind munca independenta, reguli privind concediile de maternitate, paternitate și parental.

Diferenta de remunerare între femei si barbati

Parlamentul solicit masuri pentru reducerea remunerarii între femei si barbati , a diferentei între pensii – care era de 29% in 2019 si de a combaterea saraciei femeilor acestea riscand mai mult decat barbatii sa traiasca in saracie.

In aprilie 2022, Parlamentul a aprobat propunerea Comisiei pentru o Directiva de transparentizare a salariilor prin care companiile cu minim 50 de angajați sa ofere posibilitatea de a compara salariile si sa ia masuri concrete pentru reducerea discrepantelor.

Femeile în domeniul IT și științific

De obicei femeile sunt subprezente în sectorul digital din Europa ele având mai puține șanse de a urma studii sau a obține un post în acest domeniu așa că, în cadrul unei rezoluții din 2018, eurodeputații au cerut țărilor UE să aplice măsuri pentru integrarea deplină a femeilor în sectoarele TIC și în încurajarea educației și formării femeilor în acest domeniu.

Femeile în funcții de management

În noiembrie 2022 Parlamentul a adoptat noi reguli pentru creșterea echilibrului de gen la conducerea companiilor. Directiva „Femei în consiliile de administrație” vizează introducerea unor proceduri de recrutare în companii, astfel încât minim 40% din posturile de administratori neexecutivi sau 33% din toate posturile de conducere să fie ocupate de către femei până la finalul lui iunie 2026. Companiile mici și mijlocii cu mai puțin de 250 de angajați sunt exceptate de la aceste reguli.

Stoparea violentei asupra femeilor

Parlamentul a atras atenția asupra necesității de combatere a violentei asupra femeilor (hartuirea sexuală, prostituția forțată, mutilarea genitală a femeilor, etc.). 33% dintre femeile din UE au fost victime ale violentei domestice/sexuale iar 55% au fost hartuite sexual.

În februarie 2021, deputații au cerut Comisiei să redacteze o propunere de Directivă UE care să prevină și să combată toate formele de violență de gen. Comisia va prezenta o propunere în acest sens în Parlament în martie 2022.

De la politica în domeniul migrației la comerțul UE

Parlamentul a cerut constant Comisiei Europene să sporească coerența dintre politicile privind egalitatea de gen și alte politici (comerțul, dezvoltarea, agricultura, etc.)

Într-un raport adoptat în 2018 eurodeputații au cerut ca măsurile privind schimbările climatice să țină seama de rolul femeilor cerând acțiuni pentru a abilita și proteja femeile vulnerabile. Iar conform unei rezoluții adoptate în 2018 toate acordurile comerciale ale UE trebuie să includă dispoziții obligatorii și executorii pentru a asigura respectarea drepturilor omului, inclusiv egalitatea de gen.

Femeile în politica

Într-un raport adoptat în ianuarie 2019, Parlamentul a solicitat partidelor politice europene să propună atât femei cât și bărbați pentru organele care guvernează Parlamentul European în noua legislatură. În Parlamentul actual, al cărui mandat a început în iulie 2019, există mai multe femei ca oricând, acestea reprezentând 39,3% dintre eurodeputați, în creștere față de 36,5% la sfârșitul mandatului precedent.

Egalitatea de gen și pandemia de Covid-19

Actuala criză Covid-19 a accentuat inegalitățile de gen, pandemia ar putea împinge încă 47 de milioane de femei și fete în sărăcie în toată lumea. Iar femeile sunt primele în linie în lupta cu acest Covid-19, dintre cei 49 de milioane de lucrători în domeniul sanitar din UE, 76% sunt femei.

Creșterea muncii neremunerate de îngrijire și a lucrului la distanță în timpul pandemiei a afectat echilibrul de muncă și viață și sănătatea mentală a femeilor.

9. Serbia: Nici un avans în negocierile de aderare

Deputații au solicitat UE să reconsidere angajarea asistenței financiare oferite de UE Serbiei dacă aceasta continuă sprijinul pentru regimurile antidemocratice.

Negocierile de aderare cu Serbia ar trebui să avanseze doar dacă țara se aliniază la sancțiunile UE împotriva Rusiei și face progrese semnificative în reformele legate de UE, au subliniat europarlamentarii într-un raport adoptat miercuri, 26 aprilie, de Comisia pentru Afaceri Externe.

Dinamica procesului de aderare cu Serbia va fi determinată de progresul în ceea ce privește statul de drept și drepturile fundamentale, funcționarea instituțiilor democratice, angajamentul față de drepturile și valorile europene comune și de normalizarea relațiilor cu Kosovo. În acest context, deputații au subliniat importanța alinierii la politica externă și de securitate comună (PESC) a UE, în special în ceea ce privește războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

Deputații au constatat cu îngrijorare că, de la publicarea Raportului privind Serbia din 2020 al Comisiei Europene, evaluarea acestuia privind starea generală a situației celor 33 de capitole de negociere nu s-a îmbunătățit și că, în 2022, Comisia nu a detectat „progrese bune” în niciun capitol.

UE este principalul partener politic și economic al Serbiei și, de departe, cel mai mare donator, au subliniat deputații europeni îngrijorați de scăderea recentă a sprijinului public pentru aderarea la UE în Serbia. Acesta este rezultatul unei retorici politice anti-UE/pro-ruse de lungă durată, răspândită pe scară largă prin mass-media controlată de guvern, precum și de către oficialii guvernamentali și al unui eșec flagrant din partea oficială de a face față și a se împăca cu trecutul Serbiei.

Deputații au solicitat UE să reconsidere amploarea asistenței financiare oferite de UE Serbiei dacă sprijinul pentru regimurile antidemocratice continuă și Comisiei Europene să se asigure că toate cheltuielile UE sunt pe deplin în conformitate cu propriile obiective și interese strategice.

Raportul salută măsurile luate de Serbia pentru a consolida independența sistemului judiciar și a spori transparența și eficacitatea instituțiilor statului de drept. De asemenea, salută buna cooperare a Serbiei cu UE în ceea ce privește gestionarea migrației ilegale. Remarcând unele progrese în lupta împotriva corupției, raportul subliniază faptul că este nevoie de efort și voință politică mai demonstrată pentru a obține rezultate tangibile, în special în ceea ce privește criminalitatea gravă și organizată.

Subliniind că normalizarea relațiilor dintre Serbia și Kosovo este o prioritate și o precondiție pentru aderarea ambelor țări la UE, deputații europeni au solicitat ambelor părți să dea dovadă de leadership și să fie gata să ia deciziile necesare care să conducă la progres. Aceștia au îndemnat Serbia și Kosovo să se angajeze în Dialogul Belgrad-Pristina pentru a obține un acord cuprinzător, obligatoriu din punct de vedere juridic, bazat pe principiul recunoașterii reciproce, în conformitate cu dreptul internațional și fără întârzieri.

Raportul a fost adoptat cu 43 de voturi pentru, 6 împotriva și 5 abțineri și va fi supus votului în Parlamentul European în ansamblu în sesiunea plenară din mai.

Surse de informare:

- *Reprezentanța Comisiei Europene în România*

Buletin informativ elaborat de:

SERVICIUL AFACERI EUROPENE

